"....NU-I TEMNIȚĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

Poezii apărute în închisori după 1948

15 MAI:ZIUA DEȚINUTULUI POLITIC ROMÂN !

CIMITIRUL DEȚINUȚILOR

Alături de temniță, pe-o rână, pe-o coastă,
cimitirul nostru tace, adastă,
asteaptă sicrie sărace
cu număr de smoală scris pe capace. . .

Cimitir fără iarbă, doar humă
ocolit ca o molimă neagră de ciumă,
cimitir fără poveste
unde nu'ngenunchiază neveste,
unde mame nu plâng,
unde nu s'aud lacrimi de țânc.

Crucile strâmbe și șchioape
vrură să fugă, să scape,
dar numai o clipă rebele
-parcă somate de sentinele-
au stat. . . s'au supus,
au ridicat mâinile în sus. . . .

Uite, gardianul le pune în fiare
pentru încercare de evadare!
Cât este ziua de lungă,
vântul le numără'n dungă:
cinci, zece, treizeci, toate la fel...
toți deținuții prezenți la apel,
toți aliniați pe tăpșan
ca la inspecția domnului Prim-Gardian.

Cât este seară și umbră,
cimitirul tainelor umblă;
cât este noaptea de'naltă,
cimitirul tainelor tresaltă;
când luna iese pe coame,
crucilor parcă le e foame,
și în gropi de nămol, osândiții,
flămânzii, lihniții, trudiții,
cu brațele'ntinse spre lună
cer pâine caldă și bună. . . .

Când stelele cad fumegânde,
crucile's haite flămânde
și gropile șoptesc între ele în șoapte:
-Hei, mâine sau poimâine noapte,
poate-or sosi să scrâșnească'n noroi
și cinci sute treizeci și doi *
sau opt sute șapte. . .

* 532 Celula lui Radu Gyr
807 Celula Prințului Al. Ghica.

MOARTEA FRATELUI DE CRUCE

La moartea chinuită a elevului Enciu.
Jilava1949

Adunați la umbra Crucii,
hotărîră sfat haiducii
să pornească iureș iară
-chiot de trezire'n țară-
că de mult amar apasă
stăpânirea de pucioasă. . . .

Din văzduh cădea otravă;
primăvara sta bolnavă;
pe sub stelele albastre,
câinii, prevesteau dezastre,
și în zilele lui Mai,
îi zvârliră'n mucegai. . . .

S'au deschis din nou, destule
guri de temniți nesătule,
lanțuri grele, beznă-adâncă
nou urcuș pe colț de stâncă. . .

Intr'o zi, în închisoare
trăgând grelele zăvoare,
au împins în întuneric:
frate tânăr - vis himeric.
L-au răpit din banca școlii
să-l îngroape cu șobolii,
însă anii tinereții
iau în piept tot greul vieții:
Nervii fier, ochiul senin,
suflet, univers creștin;
dragostea de frați trăire,
Neamul înviat gândire. . . . .

Umbre negre'n miez de noapte,
îl chemară "sus" - în șoapte -
și-i întinseră odgoane;
întrebările capcane. . . .
Groază'n dânsul seacă-te,
gura-i prinsă'n lacăte,
mâna nu știe să scrie,
jertfa-i sfântă cununie

In zadar îi bat piroane,
peste amintiri, obloane
și prăpăstii de abis
el a tras, de când e'nchis!

După lunile de chin,
l-au luat din beciul plin
și în dubă ferecată
l-au trimis la judecată !

Judecățile-mârșave -
l-au zvârlit în reci jilave,
ani de temniți: sfert de veac,
peste el, de-acuma zac. . . . .
Zbirii trec pe dinainte,
îi întind blide de linte
și pe prețuri de nimic,
vor să-l cumpere: amic!

El sfidează viața crudă
scuipă peste foame'n ciudă
și pe murii albi de ger
sapă cântece de fier:

"Tinerețe saltă-te,
neam de daci înalță-te,
Țară, crești cât trei imperii
peste veacul de mizerii". . . . .

Dar, în beznele celulii
bolile, roiesc ca ulii;
trupul slab mustește viață
oasele, de frig, îngheață,
și plămânii, de răcoare.
se aprind, să dea dogoare. . . .

Pe drum plin de sacrificii
el îndură noi suplicii
pentru țara asta'ncât
dacă n'ar iubi-o-atât,
ar lăsa-o de pomană.
Țară scumpă, sfântă rană!

Subțiorile-i ard: vetre,
iar mercuru'n termometre
pus sub braț să le descrie
curge ca o apă vie.
Trupu-i arde, de pojar,
ochii, parcă sunt de jar
și în crâncenul amurg,
șerpi de foc prin vine-i curg...
Paznicul cu ochi de pește
văzându-l cum se topește,
când era să nu mai fie
l-a dus la infirmerie. . . .

El se zbate'n bezne hâde
doctorul, pare un gâde
semănat aici de veacuri,
mâna-i tremură pe leacuri
și din sufletul hain
scoate fiere și venin. . .

Totul trage, îl destramă
numai moartea, ca o mamă,
printre gărzi, prin metereze,
vine să-l elibereze.
Si'nainte de plecare
i-a adus din depărtare
dintr'un colb de amintiri.
ochii primei lui iubiri;
pe un petec alb de cer,
țara nouă, giuvaer.
-Tine-l Doamne, doar o clipă
s'o vadă cum se'nfiripă!
Dar, celula rea și goală
l-a trezit în prici de smoală
și privind spre toți pereții,
și-a vărsat amarul vieții!. . . .

Nu e nicio mână, care
să-i aprindă-o lumânare,
niciun deget la firidă
ochii stinși ca să-i închidă,
numai dincolo de geamuri:
luna plânge printre ramuri
si o stea ca un smarald
îi croește drum înalt!. . . . .

POVESTE

Am avut un copil și-o nevastă
Acum o sută, o mie de ani.
Auziți păianjeni? Auziți șobolani?
Am avut un copil și-o nevastă.

Când a fost fericirea aceia
Cu chipuri pământești diafane?
Innecuri, sfârsituri de lumi, uragane,
Mi-au smuls din viață odrasla, femeia.

Au trecut o sută, cinci sute de ani,
S'au surpat munții și-au crescut bozii.
Rare ori fac ca dinamita, explozii,
Amintirile-ascunse prin bolovani.

Si în tăcerea lor scurt detunată
Un chip îmi zâmbește și coase,
Din pat, două mânuțe mici, somnoroase
Intinse, parcă mă fulgeră: "tată"!

Aicea nu-mi spune nimeni pe nume;
Trec sutele de ani la'ntâmplare
Aicea sunt: mă, ăla, un oarecare,
Apoi cad iarăși în bezne postume.

Dar ce-i? S'a rupt cerul? E mort Dumnezeu?
Si suntem numai trei dintre toate?
Viața-i de scrum și am rămas în cetate
Doar noi: veșnicia, celula și eu ! .

De-aș zări măcar o frântură de stea!
Ce fiară-i veșnicia, ce fiară!
I-aș cere să-mi dea un capăt de sfoară
Si de milenii să mă spânzur cu ea.

ȚARA

Străveche și rotundă ca o stemă,
cu munți de basm, vestite bărăgane,
cu dealuri cu podgorii și gorgane
purtându-ți milenara diademă,

ai scris istoria pe buzdugane,
noblețea fluturând pe steag, emblemă,
și ca să curmi a poftelor dilemă,
ai pedepsit trufii și iatagane.

Când umblă'n lume vânturi de pierzare
adulmecând pârjol și anatemă,
te strâng în vechi cetăți de la hotare,

Nemuritoare, sfânta mea poemă,
miracol unic să rămâi sub soare:
străveche și rotundă ca o stemă.

CREAȚIE

La început, iubito, ai fost tu.

Veni apoi înfiorat în sine,
cuvântul -vers cu vers- să ți se'nchine

Intâiul întuneric începu
în ochii mari, cu nerăbdări feline,
și'n trupul alb lumină se făcu.

Bolnav de sete sufletul bău
și-acum aștept să te desparți de mine,
cum apele creației virgine
de malul ce'n uscat se prefăcu.

